

Grupa ćwiczeniowa nr 4
Imiona i Nazwiska autorów konspektu:
Kamila Frącek
Monika Wiśniewska
Martyna Szyrszeń
Oliwia Serafin

Konspekt na zaliczenie ćwiczeń z Psychologii Poznawczej 2022/2023

Eksperyment Petersona

A. Pytanie/-a badawcze do eksperymentu z psychologii poznawczej:

- Jaki wpływ ma czas trwania przerwy między wyświetleniem słowa trójliterowego a wykonaniem zadania matematycznego na pamięć krótkotrwałą?

B. Wprowadzenie teoretyczne:

Zapamiętanie słów to proces umożliwiający przechowywanie informacji w pamięci długotrwałej. Definicja teoretyczna zmiennej zależnej w badaniu Petersona i Petersona (1959) odnosi się do skuteczności zapamiętywania poszczególnych słów, które są prezentowane uczestnikom badania. W tym przypadku, zmierzona została ilość słów zapamiętanych przez uczestników, a dokładniej czas, przez jaki uczestnik pamiętał słowa przed ich zapomnieniem.

Zmienna niezależna to powtarzanie słów, która została zoperacjonalizowana jako powtarzanie zestawu trzech liter, którą uczestnik musiał odgadnąć w celu zminimalizowania efektu powtarzania. Powtarzanie liter miało na celu utrudnienie zapamiętania słów, co pozwala na badanie procesów zapamiętywania w warunkach utrudnionych.

W badaniu hipotezą było, że im dłużej trwało powtarzanie trzech liter, tym gorzej uczestnik będzie pamiętał prezentowane słowa. Związane z tym uzasadnienie teoretyczne sugeruje, że powtarzanie liter odciąga uwagę uczestników od

zapamiętywanych słów, co może powodować ich szybsze zapominanie.

Hipotezy z uzasadnieniem teoretycznym:

Postawiono hipotezę, że dłuższe powtarzanie liter będzie prowadzić do gorszego zapamiętywania słów. Oparta jest ona na koncepcji ograniczonej pojemności pamięci krótkotrwałej i teorii zapominania, zgodnie z którą informacje przetrzymywane w pamięci krótkotrwałej są podatne na szybkie zapominanie w przypadku braku ich systematycznej powtórki lub nieprzetworzenia na poziomie semantycznym.

Wyniki badania potwierdziły tę hipotezę - im dłuższy był czas powtarzania liter, tym krótszy czas trwania zapamiętania słów. Dłuższe powtarzanie trójki liter odciągało uwagę uczestników od zapamiętywanych słów i uniemożliwiało ich przetwarzanie na poziomie semantycznym, co skutkowało szybszym zapominaniem słów.

C. Metoda:

1. Procedura:

W badaniu Petersona i Petersona (1959) uczestnikom prezentowano trigramy oraz jedną liczbę. Następnie proszono ich, aby powtarzali trójkę liter przez określony czas, na przykład 3, 6, 9 lub 12 sekund. Po tym czasie uczestnicy byli poproszeni o powtórzenie liczby, którą wcześniej zobaczyli. Celem tej procedury było zakłócenie pamięci krótkotrwałej uczestników i sprawdzenie, jak długo utrzymują się w ich pamięci informacje, które musieli zapamiętać.

Po wykonaniu zadania z powtarzaniem trójki liter, uczestnikom prezentowano jedno słowo, które mieli zapamiętać. Następnie proszono ich, aby powtarzali to słowo w myślach przez określony czas, na przykład 3, 6, 9 lub 12 sekund. Po upływie tego czasu uczestnicy byli proszeni o powiedzenie słowa, które mieli zapamiętać. W zależności od grupy badawczej, po zadaniu z powtarzaniem słowa, uczestnicy byli proszeni o powtórzenie trójki liter lub wykonywali inny zadanie, aby odwrócić ich uwagę od słowa, które mieli zapamiętać.

Badanie Petersona i Petersona (1959) polegało na powtarzaniu tego samego słowa przez serię kolejnych prób, w których czas powtarzania trójki liter był różny. Dzięki temu badacze mogli sprawdzić, jak długo informacja była przechowywana w pamięci krótkotrwałej uczestników i jak efekt powtarzania słów wpływał na ich zapamiętywanie.

2. Narzędzia/bodźce:

W badaniu Petersona jako narzędzia badawcze zostały użyte zestawy trójliterowe, takie jak "WTH" lub "JMK". Bodźcem w tym badaniu był czas trwania przerwy między wyświetleniem trigramu, a zadaniem matematycznym.

3. Opis grupy badawczej:

W badaniu Petersona grupa badawcza składała się z 24 studentów Uniwersytetu Harvarda, którzy byli wolontariuszami do wzięcia udziału w eksperymencie. Wszyscy uczestnicy byli młodymi dorosłymi, mieli podobny poziom wykształcenia i mieli podobną znajomość języka angielskiego. Grupa była losowo podzielona na trzy warunki eksperymentalne.

D. Wyniki:

W badaniu Petersona wyniki wskazywały na to, że im dłuższy czas trwania przerwy między wyświetleniem słowa trójliterowego a wykonaniem zadania matematycznego, tym większa szansa na utratę zapamiętanych informacji. Zauważono, że po 18 sekundach przerwy, uczestnicy zapamiętywali zaledwie 5% słów, a po 3 sekundach przerwy wynik był już znacznie lepszy - zapamiętywali 80% słów. Ostatecznie, badanie wykazało, że im dłuższy czas przerwy, tym większa szansa na utratę informacji z pamięci krótkotrwałej.

E. Bibliografia (styl APA 7)

Peterson, L. R., & Peterson, M. J. (1959). Short-term retention of individual verbal items. *Journal of Experimental Psychology*, 58(3), 193-198.